

skepsis Blog

☰ Menu

Zwarte kwakzalf tegen kanker

04/09/2012 door Jan Willem Nienhuys

Gisteravond had *Tros Radar* een item over zwarte zalf, die pas sinds november 2011 in Nederland aan de man gebracht wordt. Aan het eind van [de uitzending](#) zag je hoe de kwakzalfster werd gearresteerd op verdenking van oplichting en het toebrengen van gezondheidsschade. De naam suggereert dat het een soort trekzalf is. In werkelijkheid is zwarte zalf (*Black Salve*) een bijtende zalf die gebruikt wordt tegen huidkanker (of wat de gebruiker daarvoor aanziet).

NB. Een verslag van de rechtszaak 8/5/2014 staat op [Zwarte Zalf voor de rechter](#);

In veel gevallen zit er 'bloedwortel' in. De bloedwortel (*Sanguinaria canadensis*) heet zo omdat deze plant rode wortels heeft en er rood sap uit komt (zie afbeelding). Zalven op basis hiervan (korstvormende zalven) vreten een deel van de huid weg, mede door de fikse hoeveelheden zinkchloride die zulke zalf soms bevat. In theorie kan men daar huidkanker mee behandelen en als men geluk heeft blijft er niets zitten. Nou ja, dat kan ook met zoutzuur, zoals hoogleraar farmacologie Renger Witkamp in het programma opmerkte, of met zwavelzuur (apotheker Annemieke Horikx van de KNMP).

Bij reguliere behandeling wordt de rand van het weggesneden deel microscopisch onderzocht om te kijken of er uitlopertjes zijn gemist. Dat kan natuurlijk niet bij zelfbehandeling. Met het blote oog kun je niet zien of alles weg is. En als er nog wat blijft zitten, dan kan dat later heel verkeerd aflopen.

Zo'n zelfbehandeling kan goed aflopen (dan heb je geluk gehad), maar ook resulteren in vreselijke ongelukken, grote open wonden waarbij bijvoorbeeld een groot stuk van het gelaat wordt weggevreten. Huidkanker kan veel beter met een van de standaard reguliere methoden worden verwijderd.

Het bijgeloof inzake zwarte zalf is dat deze dieper gelegen kanker 'naar boven kan trekken'. Dit is gevaarlijke onzin. Propagandisten voor dit soort zalf spreken over 'botanische chirurgie' en beweren dat zulke zalf alleen de kanker beschadigt (ook gevaarlijke onzin). In de uitzending van *Tros Radar* beweerde de kwakzalfster en schoonheidsspecialiste Rineke van den Berg (52) uit Oud-Beijerland dat de zalf alleen de kankercellen aantast. In de uitzending werd duidelijk gezegd dat dit onzin is.

Wat er precies in de zwarte zalf van Rineke van den Berg zit is onduidelijk, en ze zet 'schoensmeer' op de potjes omdat ze heel goed weet dat het spul verkopen als geneesmiddel strafbaar is. Maar als je het er niet op zet, maar het wel zegt, dan ben je ook strafbaar, en dat is bovendien waarschijnlijk oplichting. Waarschijnlijk gaat het om zalf met bloedwortel en flink wat zinkchloride ($ZnCl_2$). Op het potje dat in de uitzending getoond wordt, staat alleen "Indian Herbs, ZnO12 (???), H2O"

Er wordt natuurlijk al heel lang onderzoek naar kanker gedaan en er bestaan inderdaad bepaalde vormen van chemotherapie die vrijwel alleen de kankercellen aantasten. In het geval dat de kankercel 'werkt' door middel van een fout enzym dat door een gemuteerd gen wordt aangemaakt, kan men iets geven dat de cel kan binnenkomen en zich aan precies dat ene foute enzym bindt. Maar in zo'n geval gaat het om één bepaalde variant van één van de honderden soorten kanker. Ook het immuunsysteem staat doorgaans machteloos tegen kanker, tenzij door een van de honderden mutaties in de kankercel deze niet meer herkend kan worden als 'lichaamseigen'. Meer hierover in [mijn recensie van het boek van Mukherjee, *De keizer aller ziektes*](#).

Afgezien van die biochemie kan iedereen wel nagaan dat als honderdduizenden onderzoekers een eeuw lang bezig zijn, ze een dergelijk simpel wondermiddel allang

hadden gevonden als het bestond. Er is wel een geregistreerd geneesmiddel tegen bepaalde vormen van huidaandoeningen door snel groeiende cellen ([fluoro-uracil](#), [merknaam Efudix](#)), maar dan moet een arts toch eerst beoordelen of de aandoening daar wel mee behandeld kan worden.

Behalve de genoemde bloedwortel en zinkchloride bevatten zulke zalven soms ook

1. Chaparral – dat is gemaakt van de creosootstruik (*Larrea tridentata*) een Mexicaans woestijngewas. Dat is nog steeds in gebruik als antikankermiddel, maar het doet natuurlijk niets. Gebruikers riskeren ernstige lever- en nierschade (als ze het innemen als thee bijvoorbeeld). Meer over chaparral vindt u in het [voorlichtingsartikel van Cancer Research UK](#).

2. Dimethylsulfoxide (DMSO). Dat is een oplosmiddel dat gemakkelijk door de huid dringt en dan andere stoffen kan meenemen. Het kan op de huid als pijnstiller werken.

3. Naar verluidt zou de zwarte zalf die vanuit de Bahama's worden verkocht ook zwavelzuur bevatten.

4. Andere stoffen zoals berkenbast, rode klaver, lers mos, en grote klit.

De Esowatch-site, die kortgeleden van naam veranderd is en nu Psiram heet, verschaft de volgende informatie [op de pagina Anti-Krebssalbe](#) (ik geef een vrije vertaling voor degenen die het Duits niet machtig zijn; de fantasieën van Wecker moet u echter maar zelf ontcijferen)

Antikankerzalf, ook wel zwarte zalf (Engels: black salve, escharotics, cancer salve) is de verzamelnaam voor soorten zalf waarvan voorstanders van de alternatieve genezerij beweren dat ze zouden werken bij huidkanker. Dergelijke zalf moet direct op de huidtumor worden aangebracht, en dan zou hij deze vernietigen door een aantasting van de huid. Dit soort zalf heeft in het beste geval geen effect, en in elk geval is zwarte zalf niet als geneesmiddel geregistreerd. Er zijn wel enigszins analoge reguliere middelen die in uitzonderlijke gevallen toegepast kunnen worden. Verkopers en gebruikers beweren vaak dat zwarte zalf uitsluitend kankercellen

beschadigt en dat het bovendien een 'trekzalf' is die de kankercellen als het ware uit het lichaam trekt.

Wie dit soort zalf gebruikt, riskeert grote huidbeschadigingen en littekens, terwijl ondertussen de huidtumor verder naar beneden groeit. Uit de VS zijn meerdere gevallen bekend van patiënten die door zo'n zwarte zalf ernstige verminkingen in het gezicht hebben opgelopen.

In de achttiende en negentiende eeuw werden deze soort zalven op grote schaal gebruikt, ook tegen infecties met het herpes simplex virus (HSV, koortslip, genitale herpes).

[toevoeging jwn:]Het wordt in Nederland aangeprezen als een gloednieuwe ontdekking van een oud Indiaans middel. Hieronder een afbeelding van een patiënte genaamd Gail Bumpus uit Florida die zich door een 84-jarige (!) plastisch chirurg liet behandelen, die even een stukje kanker zou verwijderen met zwarte zalf van eigen fabriek.

Het bekendste product is de zogeheten Cansema-zalf. Deze is in de VS verboden, en wordt daarom verkocht via de Bahama's. In de VS zijn verschillende verkopers tot gevangenisstraffen veroordeeld.

In Duitsland wordt reclame gemaakt voor de zwartezalfmethode door de Beierse homeopaat Leonhard Wecker en door de orthomoleculaire zakenman Ralf Kollingen uit Frankfurt en door de vereniging

Menschen gegen Krebs / Krebs21, de club van kankerkwakzalver Lothar Hirneise. [...]

Cansema

De al genoemde Cansema is het bekendste product. Dit bevat ook zinkchloride. Het is door de Amerikaanse Food and Drug Administration (FDA) verboden, en wordt verkocht door de firma Alpha Omega Labs op de Bahama's. De firma adverteert met: "If instructions are followed, Alpha Omega Labs guarantee 100% success in the removal of dermal or epidermal malignant lesions – regardless of type, size or variety [...] or the treatment is free and payment is refunded"

Een zekere biochemicus Walter Last (geen medicus) maakt [volledig kritiekloos reclame voor het spul in Nexus Magazin](#).

*Even onkritisch is Jasmuheen (Ellen Greve, de dame die beweert slechts van licht te leven). In haar boek *Harmonious Healing & the Immortal's Way* (2006) citeert ze op p. 65 een kennis die haar aan de hand van foto's bewijst dat zwarte zalf zelfs binnen een paar weken borstkanker kan genezen door 'de kankers uit haar lichaam te trekken'. [Dat zal dan wel geen foto zijn geweest zoals die hierboven, jwn]*

Ongelukken

In "McDaniel S, Goldman GD (2002). Consequences of using escharotic agents as primary treatment for nonmelanoma skin cancer. Archives of Dermatology 138:1593-1596", ([complete artikel, met enge plaatjes, hier](#)) worden vier patiënten beschreven met een basaliom ([basaalcelcarcinoom](#)) die zich met zwarte zalf hadden

behandeld, in plaats van reguliere therapie te kiezen. Bij de eerste patiënt werd het zichtbare deel van de tumor inderdaad verwijderd, maar een biopsie toonde aan dat dieper naar beneden er nog kankercellen waren overgebleven. Bij de tweede patiënt was de tumor inderdaad helemaal weg, maar de huidbeschadiging vereiste later chirurgische correctie. De derde patiënt was chirurgisch behandeld, maar was naar een kruidengenezer gegaan, die hem behoorlijk beschadigde, en de vierde patiënt had zich jarenlang met zwarte zalf behandeld, tot de kanker enorm was voortgewoekerd en een uitgebreide operatie nodig was. Helaas bleken er later ook uitzaaiingen te zijn, die verdere ingrepen noodzakelijk maakten en nog later had hij uitzaaiingen elders in zijn botten.

Een patiënte genaamd Ruth Conrad (foto rechts) uit de staat Idaho in de VS liet zich met zwarte zalf behandelen aan haar gezicht. De genezer wist zelf niet wat er in de zalf zat. Het resultaat was een enorme huidbeschadiging, die wel hersteld kon worden, maar waarvoor 17 operaties nodig waren.

In de commentaren onder het stukje over de uitzending komen behalve enkele beruchte kankerkwakzalvers en bleekwaterfanaten en hordes kwakgelovigen ook de homeopathische huisarts (lid van de VHAN) Adri van der Marel (64) aan het woord. Hij breekt, nog voor hij de uitzending had gezien en kennelijk zonder te weten dat zwarte kankerzalf voor zowat de helft uit zinkchloride bestaat, een lans voor plantaardige middelen in het algemeen en voor de kwakzalfster in de uitzending in het bijzonder. Het zijn toch altijd dezelfde! Je zou toch denken dat de homeopathie, die ontstaan is als een protestbeweging tegen achttiende-eeuwse geneeskunde die zich onder meer bediende van bijtende stoffen, de laatste zou zijn om ook maar enige waarde te hechten aan een variatie op het thema 'zout- en zwavelzuur, goed voor u!'.

Er is een Nederlandse site www.zwartzalf.com/ die een vertaling is van een Duitse site van ene Adrian Jones. In de vertaling noemt hij zich 'gediplomeerd neuropathologisch arts', maar volgens zijn eigen Engelstalige site is hij een ND, met andere woorden een natuurgenezer en beslist geen arts. Op zijn eigen site staat ook prominent een [mededeling dat hij ten onrechte reclame heeft gemaakt voor zwarte zalf](#). De [complete](#)

[versie van de behandeling van de klacht bij de Australische Complaints Resolution Panel](#) (de RCC van Australië) op 4 juni 2012 is boeiende lectuur, vind ik.) Een vertaling (2011) van een boek van Jones wordt uitgegeven door de 'Jim Humble Uitgeverij'. Nou, dan weet je al genoeg: Jim Humble is de zogenaamde gouddelver die beweert dat een sterk soort bleekwater (MMS) goed is tegen alle kwalen. De website www.mms4u.nl van de uitgever is op het moment van schrijven grotendeels buiten werking.

Op de Quackwatch-site staat een artikel [Don't Use Corrosive Cancer Salves \(Escharotics\)](#) met nog meer informatie. Daar kan men onder andere lezen dat de bekende alternatieve arts Andrew Weil vier jaar lang dit soort zalf op zijn website aanpreeft, tot hij erachter kwam waarom zwarte zalf onzin is, en zijn verhaaltje ook.

Meer informatie is ook te vinden op de [voorlichtingspagina 'Cancer Salves' van de American Cancer Society](#).

Dit artikel is een uitgebreidere versie van [een artikeltje dat ik eerder elders schreef](#).

[Mijn verslag van een lezing van Rineke van den Berg](#).

Noot 3 maart 2014

[Bericht van het Openbaar Ministerie:](#)

Zalfverkoopster vervolgd voor verkoop schadelijke zwarte zalf

Arrondissementsparket Rotterdam

De officier van justitie die het onderzoek leidde naar de vrouw die zalf verkocht die volgens haar kanker zou genezen, heeft besloten de vrouw te vervolgen wegens de verkoop van voor de gezondheid schadelijke waren. De zaak wordt waarschijnlijk op 8 mei door de rechtbank behandeld.

De verdachte, een 53-jarige vrouw uit Oud-Beijerland, werd in 2012 aangehouden. Dat gebeurde nadat er onder andere via het tv-programma Radar en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit informatie was binnengekomen bij het Openbaar Ministerie. De vrouw claimde in lezingen en via websites met de zogenaamde zwarte zalf bepaalde vormen van kanker te kunnen genezen. De zalf zou zijn samengesteld op basis van eeuwenoude Indiaanse geneeswijzen. Uit onderzoek door het RIVM en een dermatoloog is gebleken dat er onder andere een zeer bijtende stof in de zalf zit. De zalf kan dan ook ernstige verwondingen veroorzaken. Bovendien is geen sprake van een geneeskrachtige werking bij kanker.

De vrouw werd destijds ook aangehouden op verdenking van oplichting. Daar wordt de vrouw niet meer voor vervolgd. Zij wordt behalve van het verkopen van voor de gezondheid schadelijke waren, ook verdacht van overtreding van de Geneesmiddelenwet. Onder die wet vallen ook middelen waarvan een geneeskrachtige werking wordt geclaimd ook al is dit niet zo. Het onderzoek naar de vrouw werd gedaan door de politie en het Bureau Opsporing en Boetes van de Inspectie voor de Gezondheid (IGZ).

Update 8 mei 2014: Zwarte zalf voor de rechter (blog)

Gezondheid, Justitie, Kruiden

< Geen bewijs, dan geen indicatie

> De grieprik: Veertien domme redenen om hem niet te halen

40 gedachten over “Zwarte kwakzalf tegen kanker”

Jan Willem Nienhuys

04/09/2012 om 17:38 | Bewerken

De reactie van Rineke van den Berg is te lezen op:

<http://www.trosradar.nl/uitzending/artikelen/detail/article/reactie-rineke-van-den-berg/>

In de nieuwsbrief van de gezondverstandavonden van mei schrijft ze:

Ik ben Rineke van den Berg, dochter van een tuinder, met homeopathie en fytotherapie als "hobby". Natuurlijk genezen is mede door mijn vader op mijn lijf geschreven. Met grote liefde en diep respect voor mens en natuur werk ik als complementair therapeut met specialisatie: huid en natuurlijke geneeswijze.

Daarnaast ben ik freelance trainer voor Weleda en geef

lezingen over natuurlijke gezondheid met diverse thema's. Het thema 'Nieuwetijdsmedicijnen' is wel één van mijn stokpaardjes. Naar mijn idee is elk antwoord er al, alleen moeten wij de juiste vragen stellen en herontdekken dat alles er al is.

Tegen elke ziekte is een kruid gewassen. Dat is altijd een zeker weten in mij geweest. In mijn praktijk kwam ik nog weleens vreemde plekjes op de huid tegen; deze cliënten stuurde ik netjes door naar de huisarts. Want ja, stel je voor dat het huidkanker is? Daar moet je met je handen vanaf blijven. Diezelfde "ik" behandel nu huidkanker, met overigens prima resultaat, met het grootste gemak.

Weleda=antroposofische middelen. Ook hier weer: homeopathie. Het bevestigt mijn vermoeden dat waar homeopathie verschijnt, het verstand in elk geval flink verdund wordt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**JennyJo**04/09/2012 om 18:10 | [Bewerken](#)

Hoe komen al die medische onbenullen er toch bij dat ze kanker kunnen genezen? Ik vind het onbegrijpelijk en vreselijk deprimerend, domheid en eigendunk regeren in kwakland, zoveel is wel duidelijk.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**04/09/2012 om 18:15 | [Bewerken](#)

Ik denk dat ze worden aangemoedigd door hun klanten. Die komen bij ze met het bericht dat ze 'genezen' zijn, of ze komen helemaal niet terug (rara) hoewel ze flink betaald hebben.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Constantia Oomen**04/09/2012 om 19:21 | [Bewerken](#)

Holy Flying Spaghetti Monster!

(http://en.wikipedia.org/wiki/Flying_Spaghetti_Monster)

JW, je mag van te voren even waarschuwen voor 'enge plaatjes', dit is weer het andere uiterste van de verdunde homeopathie.

De link naar dit blog staat nog niet op de hoofdpagina van Skepsis; ik zag het desondanks omdat ik in iGoogle een abonnement heb op de Skepsis blogs.

Wie zijn die mensen die zo naïef zijn de zwarte zalf op hun gelaat of elders te smeren? Wat dat betreft heb jij zeker gelijk, JW, dat je soms mensen tegen zichzelf in bescherming moet nemen, omdat ze het zelf niet doen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Renate**04/09/2012 om 20:00 | [Bewerken](#)

Gezond verstand avonden? Daar stel ik me toch iets anders bij voor.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**04/09/2012 om 23:30 | [Bewerken](#)

Toevallig was er zo'n avond bij mij in de buurt op een kwartier fietsen afstand in Valkenswaard. Ik ben er naar toe geweest. Ik zal er later verslag van doen, maar ik moet even bekomen van de tweeënhalfuur durende motregen van warrige pseudowetenschappelijke onzin van Rineke van den Berg. Ze leek nogal wat van de aanwezigen te kennen. Man Piet zat achter een tafel DMSO en MMS en MMS Gold te verkopen en ook boeken. Het ging om ongeveer een dozijn titels, allemaal kwakzalversboeken, onder andere een paar van Anneke Bleeker, die er ook was.

Ik heb me verstout vragen te stellen onder meer over wat er in MMS zat, en meer speciaal naar de formule. Nou, Rineke wist wel dat het om chloordioxide en sodiumchlorite ging, maar tja oxide, dat was toch met zuurstof, O₂, maar wat was de formule van chloor nou ook al weer? ClO₂, hielp iemand uit het publiek. Maar de formule van 'sodiumchlorite', dat wist ze niet.

In de pauze kwam er een vrouw naar me toe die me aanzag voor een deskundige en die wou weten of dimethylsulfoxide een chemische stof was. En zat daar zuurstof in? Zou het dan helpen, want ze had last van zuurstoftekort in haar hersenen

Het merendeel van het publiek (alles bij elkaar 14 vrouwen, man Piet en ik en nog drie mannen) waren duidelijk fans en bekenden van haar. Sommigen waren van heel ver gekomen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Constantia Oomen

04/09/2012 om 23:46 | [Bewerken](#)

JW,

hahaha... een motregen van...? Zuurstoftekort in de hersenen? Ghe ghe. Misschien moe(s)t je die mevrouw even wat lucht inblazen, maar doe het wel netjes hè, JW 😊

Och toe, maak er een uitgebreid verslag van, dit verhaal van jou belooft wat. **Valkenswaard**, ook al zo wat. Jeugdherinneringen van oubollige en burgerlijke energieën...

Maar mét mooi bos en meer!

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

JennyJo

05/09/2012 om 09:00 | [Bewerken](#)

Gut, man Piet helpt ook mee. Ik zou toch mijn man eerst aan een ernstig zuurstoftekort in de hersenen moeten helpen voor ik hem zo gek kreeg. Maar ja, er zal wel brood in zitten, als zou je dat gezien de magere opkomst niet zeggen.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Patricia Harreman-de Winter

05/09/2012 om 10:53 | [Bewerken](#)

Toevallig keek ik naar Radar en heb ook die hele onzin over zwarte zalf die huidkanker zou doen genezen gevolgd. Mevr. van den Berg houdt bij hoog en bij laag vol dat deze zalf op basis van Indiaanse kruiden een geneekrachtige werking heeft op kankercellen. Tevens beweert mevr. nog dat ze van beroep schoonheidsspecialiste is. Maar als je veel met de huid werkt en je ontdekt verdachte plekjes, waarom gaat zij dan nog steeds door om die onzin aan de man te brengen? De zalf mag niet verkocht worden, maar kennelijk schijnen er mensen te zijn die online de zalf bestellen, misschien met alle gevolgen van dien. Kan mevr. niet liever gewone onschuldige middeltjes die niet schadelijk voor de huid zijn aan de man brengen? En als ze toch geen kaas heeft gegeten van chemische samenstellingen, want ook dat zou je als schoonheidsspecialiste wel moeten weten, dan vind ik dat ze echt dom bezig is.

Patricia Harreman-de Winter

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Hans06/09/2012 om 11:58 | [Bewerken](#)

Dimethylsulfoxide (DMSO) heeft nogal wat vervelende bijwerkingen. Merkwaardig dat deze kwakzalveres zo op haar site smijt met "100%" van dit en dat (biologisch, natuurvriendelijk, dierproefvrij etc.) en dan toch zo oerdom is zich niet de realiseren dat DMSO wel degelijk "chemisch" is. Haar reactie op de Radar-site is een lafhartige poging zich vrij te pleiten van vervolging, kennelijk ingegeven door een advocaat. Alle lof voor Radar! Mevrouw zal de opnamen van haar baarljke en gevaarlijke nonsens niet kunnen ontkennen. Ik hoop vurig dat dit karonje eens goed wordt aangepakt!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Hans**06/09/2012 om 12:02 | [Bewerken](#)

Maar JennyJO, je gaat je man toch niet smoren?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Renate**06/09/2012 om 14:08 | [Bewerken](#)

Helaas zijn er veel te veel mensen die het allemaal goed lopen te praten. Voor iedere kwakzalver die tijdelijk uit de roulatie wordt genomen, staan de opvolgers al klaar. En dan hebben we nog die prachtige uitvinding internet, waar iedereen de grootst mogelijke kolder op kan verspreiden en de meest gevaarlijke middelen kan verkopen.

Als je de reacties bij Radar ziet, dan lopen er genoeg mensen achter al deze

gevaarlijke flauwekul aan. En maar roepen over vrijheid van meningsuiting en de keuzevrijheid van de patiënt.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

06/09/2012 om 18:25 | [Bewerken](#)

Ik denk dat de mensen die achter de flauwekul aanlopen een zendingsdrang hebben. Dat zie je vaak bij religies. Ik ben nog niet toe aan uitwerken van mijn ervaring van dinsdagavond.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

JennyJo

06/09/2012 om 19:33 | [Bewerken](#)

@Hans,

Maar JennyJO, je gaat je man toch niet smoren?

Haha, nee hoor, zeker niet, maak je geen zorgen! 😊

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

JennyJo

06/09/2012 om 19:44 | [Bewerken](#)

Ik denk dat de mensen die achter de flauwekul aanlopen een zendingsdrang hebben.

Ja, het gedrag heeft vaak onmiskenbaar religieuze trekken. Herkenbaar en beklemmend vind ik ook de kritiekloze aanbidding van het alternatieve (religieuze) gedachtegoed en de enorme resistentie tegen feiten.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Hans

06/09/2012 om 20:46 | [Bewerken](#)

Dat is dan ook wat ik tegen iedere vorm van geloof heb: het kritiekloos iets voor waar aannemen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

07/09/2012 om 00:23 | [Bewerken](#)

Nou Hans, er zijn vormen van geloof waarbij de 'geleerden' in zulk een geloof beslist niet omschreven kunnen worden als kritiekloos. De gelovigen hebben vaak uitgangspunten die ze niet ter discussie kunnen of willen stellen. Wat de Hoogste Leider zegt is per definitie Waar en Goed. Allerlei 'humanistische' opvattingen zijn trouwens ook uitgangspunten waarover weinig discussie mogelijk lijkt. Alleen is daar niet zo'n hoge leider.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

07/09/2012 om 14:31 | [Bewerken](#)

Rineke van de Berg over zwarte zalf

Ik woonde dinsdagavond 4 september een lezing bij van Rineke van den Berg (voluit: Goverina van den Berg-de Kukler, oud 52 jaar) over nieuwetijdsgeneeskunde. Als schoonheidsspecialiste runt ze het bedrijf [Bioriniek](#), met alternatieve handelsnamen [MMS4U](#) en [BerQ](#), sinds kort met ook haar man Pieter Kukler (51). Op haar adres was tot voor kort ook gevestigd wat men zou kunnen noemen de Nederlandse tak van de Jim Humble Uitgeverij, maar die zit nu in Kerkrade..

Rineke was niet voorzien van computer of powerpointpresentatie, want dat was samen met haar voorraad zwarte zalf allemaal in beslag genomen. Ze begon met het verhaal van haar arrestatie. Opmerkelijk was dat – naar haar zeggen – in het zaaltje te Winterswijk waar ze op zaterdagavond 25 augustus haar lezing hield slechts vier aanwezigen waren in plaats van het gebruikelijke dozijn bij dit soort lezingen. Van die vier waren naar later bleek er drie van Radar! Op de mededeling van Rineke van den Berg dat ze bij de arrestatie besloten had heel kalm te blijven, barstte het merendeel van de circa twintig aanwezigen in bewonderend applaus uit.

Ze begon haar uitleg over zwarte zalf met de opmerking dat deze eigenlijk werkt door een transformatieproces, dus eigenlijk homeopathisch. Het middel was al ontdekt door de Indianen, die enorm wijze mensen waren, met hun zweethutten enzo. De mannen jaagden op dieren om hun huiden, en de vrouwen looiden die. Ik snapte niet goed wat dat ermee te maken had, maar misschien was het idee dat die wijze Indianen dus heel veel van de fysiologie van de huid wisten. Ze benadrukte meteen dat zwarte zalf de eigenschap heeft dat als er niets gebeurt, dan is er ook niet aan de hand.

Ze vertelde dat er vier kruiden in de zalf zaten en nog 'een ander stofje'. Later vroeg ik welke die vier kruiden waren. Ik had namelijk op internet al een recept gezien, dat neerkwam op (gewichtsprocenten, water niet meegerekend):

10% wortel van *Sanguinaria canadensis* (Canadese bloedwortel);

10% *Larrea tridentata* (chaparral, creosootstruik);

10% wortelstok van *Alpinia galanga* of verwante plant (galangal, ook wel laos);

10% *Annona muricata* (zuurzak, volgens Appelsientje guanábana, Portugese naam graviola);

50% zinkchloride (ZnCl₂);

5% dimethylsulfoxide (DMSO);

5% glycerine (als bevochtiger);

Volgens Rineke betrof het *blootroot* [sic!], graviola, galangal, en het vierde kruid zou (na enig nadenken) Canadese geelwortel zijn. Verder zou zwarte zalf – goed te onderscheiden van gewone trekzalf of ichthyolzalf – wat DMSO en zinkchloride bevatten. Canadese geelwortel (*Hydrastis canadensis* of goldenseal heb ik nergens gevonden als deel van zwarte zalf, wel van andere alto-zalven)

Het idee van die vier kruiden zou zijn dat ze werken op boosheid, en omdat de huid de binnenwereld en de buitenwereld scheidt veroorzaken frustraties huidkanker. Dat zit zo: het immuunsysteem is overbelast doordat we fout eten (alcohol, geraffineerde suiker enzo) en dan kan het de kanker niet opruimen omdat het lichaam dan eigenlijk één grote ontsteking is. Zon en huidkanker hebben niks met elkaar te maken. De zon is gezond, zolang je maar geen zonnebril opzet, want van de zon word je vrolijk. Eigenlijk doen die kruiden niets, aldus Rineke van den Berg, ze roepen als het ware slechts de slome immuuncellen op om aan het werk te gaan. Dat werk bestaat erin dat de foute cellen naar buiten geduwd worden.

Deze verbijsterende opeenstapeling van onsamenhangende onzin is maar een korte samenvatting van wat ik te horen kreeg.

Uit angst voor de Inspectie en het OM benadrukte Rineke van den Berg dat gebruik maken van zwarte zalf altijd een eigen keus is. Ze werd onderbroken door antivaccinatieactiviste Anneke Bleeker, die ongeremd door autoriteiten vond dat ze wel kon zeggen dat als je voor alto kiest, dat niet moet doen als het al te laat is.

In de pauze kon men diverse boeken kopen en ook DMSO en twee soorten MMS. Achter de verkooptafel zat Piet Kukler, en ik heb op kosten van Skepsis het schertsboekje van Adrian Jones gekocht: nog geen 100 pagina's wijdgedrukt op A5-formaat voor maar liefst 18,90 euro (tweedehands wordt er het dubbele voor gevraagd). Over MMS een volgende bijdrage.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

07/09/2012 om 14:41 | Bewerken

Bleekwater is goed voor u

In de pauze van de lezing van Rineke van den Berg heb ik de middeltjes die verkocht werden bekeken. Er werd MMS Gold (bevat 60 mineralen en is onder hoge druk bereid uit mica) aangeboden, maar het was niet duidelijk wat dat is. De gebruikelijke MMS ([Miracle Mineral Supplement](#)) is een tamelijk geconcentreerde oplossing (28%) van natriumchloriet oftewel NaClO₂ (te onderscheiden van huishoudbleek = natriumhypochloriet NaClO en van natriumchloraat NaClO₃). [Natriumchloriet](#) en [natriumchloraat](#) zijn tamelijk krachtige ontsmettingsmiddelen en op Wikipedia (zie de gegeven links) kunt u er het een en ander over nalezen. Gewoonlijk is de gebruiksaanwijzing voor MMS dat men enkele druppels in een glas water moet doen, en dan een zuur erbij (citroensap of citroenzuur). Dat geeft de reactie (ik schrijf even X voor de zogeheten zuurrest)

Het vrijkomende [chloordioxide](#) ClO₂ is een gas, in water opgelost geeft het een bruinige kleur. Het is een krachtig ontsmettingsmiddel en behoorlijk giftig. Het stinkt ook erg, wat bij MMS in zekere zin een voordeel is, want daardoor zullen mensen er niet makkelijk te veel van innemen. Het maagzuur is natuurlijk ruimschoots voldoende om deze reactie ook te veroorzaken.

Op de flesjes 'gewone' MMS die te koop waren stond als inhoud vermeld
 natriumclorit [sic]
 natrium hydroxid
 natriumchlorat
 natriumhydrogeniumsulfat

met andere woorden

NaClO₂

NaOH

NaClO₃

NaHSO₄

Het tweede en het vierde ingrediënt maken duidelijk dat de samensteller zelf niet op de hoogte is van de beginnersscheikunde van de middelbare school. Een zuur en een base reageren meteen met elkaar, en het gaat dus waarschijnlijk om natriumchloriet, natriumchloraat en natriumsulfaat in

oplossing. Het natriumchloraat is gevaarlijker dan natriumchloriet. In combinatie met het zoutzuur (HCl) van de maag kun je de netto reactie

krijgen, waarbij dus ook chloorgas ontstaat, zo mogelijk nog gemener spul dan chloordioxide. In een zure oplossing is de chloor in evenwicht met HClO. Ik weet niet precies wat chloor in de maag doet, maar voor MMS zijn er rapporten dat het geleid heeft tot misselijkheid, braken, diarree en levensbedreigende bloeddrukdaling door vochtverlies. Misselijkheid en braken en diarree ontstaan natuurlijk door ernstige irritatie van de maag- en darmwand.

De lezing begon met een anekdote over goudzoeker Jim Humble die chloordioxide (??) aan een van zijn zieke dragers had gegeven, waarna diens hepatitis C binnen drie uur uit zijn bloed was verdwenen. Dat lijkt me nogal sterk, want hoe kun je in het midden van de jungle nou vaststellen dat iemand hepatitis C heeft en vervolgens dat hij het niet meer heeft? Ik ga het verhaal niet natrekken want wat Humble (geen arts) vertelt is waarschijnlijk hoe dan ook onzin.

Uit de mond van Rineke van den Berg tekende ik op dat het 'sodiumchlorite'-molecuul (dat het woord met een t geschreven moest worden, leek ongeveer het enige te zijn dat ze ervan wist) een lager wattage (later zei ze voltage) heeft dan het lichaam, maar niet lager dan bacteriën, wat de werking zou verklaren. Dit ging naadloos over in een uiteenzetting over pH, waarbij ze niet leek te beseffen dat de pH van het bloed heel erg stabiel op 7,40 met een marge van 0,05 naar boven of beneden) blijft. Ze zei in elk geval dat de pH van het bloed tussen de 6 en 7 is. MMS zou het bloed meer basisch maken, en dat is goed want ziekteverwekkers houden van zuur. MMS zou helpen bij voedselvergiftiging, griep, verkoudheid, en voorts tegen chronische kwalen als voorhoofdsholteontsteking, blaasontsteking, reuma, fibromyalgie, slijmbeursontsteking en vergiftiging met zware metalen. Bij uitwendig gebruik bij dieren helpt het bij hoefinfecties, voorts kan men het op de huid 'sprayen' in geval van wonden, acne, psoriasis, kalknagels en schimmelinfecties. Wat ze deed was dus regelrecht een schending van de Geneesmiddelenwet, namelijk een tamelijk gevaarlijk goedje aanprijzen als middel tegen allerlei kwalen.

Het voordeel van de 'nieuwe formule' was dat je er geen activator meer bij hoefde te doen en dat het beter smaakte. Maar je mocht het niet combineren met zure dingen als vruchtensap en vitamine C; als je dan toch echt vitamine C wilt innemen moet je 5 gram (ongeveer 70 maal de aanbevolen dagelijkse

hoeveelheid) innemen vlak voor je gaat slapen. Het waarom van deze angst voor zuur werd me niet duidelijk. Toen ik vroeg waar die zorgen over dat zuur en trouwens ook die activator voor nodig waren, omdat de maag toch heel erg zuur is, wist ze dat niet. Dat was nou eenmaal zo, dat hadden anderen uitgezocht.

Op een vraag uit het publiek of het ook goed is bij losse tanden antwoordde ze bevestigend. Ik sla de wartaal die ze over MMS Gold vertelde maar over. Ik vroeg tweemaal wat de formules waren van de genoemde stoffen. Op de inderhaast aangevoerde flipover schetste ze de molecuulstructuur van een der stoffen als drie rondjes, maar wat de formule van zuurstof en chloor nou was, dat was ze even kwijt. Iemand in het publiek hielp haar: chloor is ClO₂. Later vroeg ik nog eens wat de formule van 'sodiumchlorite' nou was, maar dat wist ze niet. Dat 'sodium' gewoon Engels voor natrium is, wist ze kennelijk ook niet.

Aan het slot van haar voordracht zei ze nog eens met klem dat 'sodiumchlorite' veilig was, want in de voedingsindustrie wordt er van alles mee ontsmet. Het leek haar te ontgaan dat ontsmetten van apparatuur en verpakkingsmateriaal toch wat anders is dan door het voedsel mengen, want ze vatte haar voorlichting in dezen samen met 'we eten het op!'.

Tijdens de lezing moest ik bij herhaling denken aan een aantal observaties over kwakzalverij:

1. Kwakzalvers zijn goeroes die het heerlijk vinden om aanbeden te worden en over aanbidding ook niet te klagen hebben. Ze leggen vaak de nadruk op psychologische aspecten van ziekte, speciaal degenen die 'energetische' behandelwijzen praktiseren. Al die kwakzalverpraktijkjes zijn eigenlijk religietjes.
2. Kwakzalvers zijn actieve verspreiders van onzinnige voorstellingen over de werking van het lichaam. Ze zijn er in diverse gradaties van domheid, en welke gradatie Rineke van de Berg heeft, moet u zelf maar bedenken. Het trieste is dat ik in de pauze werd aangesproken door een dame die het ongetwijfeld heel moeilijk had, maar die nog veel verwarder was dan Rineke van den Berg.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Hans

07/09/2012 om 15:21 | Bewerken

“Wat de hoogste leider zegt is per definitie waar en goed. ”
Dat meen ik kritiekloos geloof mogen noemen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Vincent J

07/09/2012 om 15:27 | Bewerken

Ik heb de uitzending (toevallig bij het zappen) gezien en zat bijna met open mond te kijken, omdat dit zo ver voorbij de grens van ‘dat moeten ze toch zelf weten’ gaat.

Maar goed, even iets anders. De alternatievelingen sloegen ook bij een verkiezingsuitzending van BNR-radio. Ze hebben deze weken een inbelprogramma waarbij elke dag een politicus van een andere partij aan de hand van een stelling met experts en bellers in gesprek gaat.

Een aantal dagen geleden was Jolande Sap aan de beurt, en zij had een paar stellingen met betrekking op milieu en gezondheid. Tot zo ver niks raars, het gespreksniveau was dankzij de meewerkend expert van stuk hoger niveau dan menig debat.

Tot, en ik hoorde het eigenlijk meteen aan de manier van spreken en nog niet eens aan de argumenten, tot één van de bellers begon over dat er al een paar decennia een geneeswijze voor kanker bestaat maar dat de farmaceutische industrie dat achterhoudt om ons ziek te houden zodat ze blijvend geld kunnen verdienen aan medicijnen terwijl de mensen niet helemaal beter worden. Het ging verder, er waren ook al technieken waarmee motoren op water konden rijden. En de olieindustrie houdt die technologie natuurlijk met patenten ook weer onder de duim. Kennen we dit ergens van?

Sap handelde het best netjes af. Ze sloot niet uit dat patenten innovatie soms in de weg stonden, maar dat ze niet bekend was met de genoemde technieken. Of dit nou was omdat ze niet erg bekend was met het samenzweringencircuit en de argumenten minder snel herkend, of dat ze dat wel deed maar er gewoon niet teveel reuring van wilde maken kon je er niet echt uit opmaken.

Ik vind het toch altijd weer opmerkelijk dat je aan de toon van een stuk tekst of manier van spreken kunt opmaken wat voor vlees je in de kuip hebt. Je wilt ervoor waken niet te bevooroordeeld te zijn, maar dan komt uiteindelijk toch de aap uit de mouw.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

07/09/2012 om 16:13 | Bewerken

tot één van de bellers begon over dat er al een paar decennia een geneeswijze voor kanker bestaat

Tegenwoordig hoor je nog maar weinig over de eeuwigbrandende gloeilamp! Het zal een SPON'ner geweest zijn. En nou weer over zwarte zalf!

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

t. van der sandt

07/09/2012 om 16:14 | Bewerken

In de zeventiger jaren is een hele generatie jongeren van toen door de Floris-aflevering "De Wonderdoender" voorgelicht over de kwakzalvende praktijk. (Zie Youtube: floris en de wonderdoender). Een fraaie gastrol van Henk van Ulsen. Alleen zien de kwakzalvers van nu er minder sterotiep uit.

TVDS

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

07/09/2012 om 18:40 | Bewerken

Er is nog een verschil. De kwakzalver van toen, althans die uit de film, wist heel goed dat hij de zaak belazerde. De dokters van toen hadden qua geneesmiddelen ook niet veel te bieden en in de vermoedelijke tijd dat 'Floris' speelde kenden ze anatomie slechts uit een meer dan 1000 jaar oud boek.

Misschien was het enige wat artsen van toen konden, dat ze mensen die iets mankeerden soms konden vertellen hoe de ziekte zou verlopen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Hans**

07/09/2012 om 22:47 | Bewerken

Zoals ik al eerder opmerkte: het is een kwestie van of belazerd worden of in zee gaan met iemand die weltfremd en naief is. Men mag dus kiezen aan wie men in zo'n geval zijn gezondheid toevertrouwt, een bedrieger of een gelovige fantast. Welke kwakzalver kan overigens nog met droge ogen volhouden dat hij niet beter wist? Ik ga dus persoonlijk toch a priori maar uit van belazerij. Ik heb mijn twijfel als mensen in het wilde weg roepen dat gezondheid het grootste goed is en vervolgens blind op kwakzalvers vertrouwen. Geef mij maar een reguliere arts die kan terugvallen op bergen betrouwbare kennis op het gebied van farmacologie, welk op zijn zachtst gezegd merkwaardig oordeel sommige zogenaamd paranormale lieden over farmacologen ook soms mogen hebben.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Vincent J**

08/09/2012 om 01:04 | Bewerken

Hier ben ik nogmaals. Ik bedenk me dat de werkwijze van de zalf lijkt op het huis tuin en keukenmiddeltje stinkende gouwe. Wellicht kennen jullie het omdat er hier een paar mensen met medische kennis zitten. Stinkende gouwe is een plantje dat ik nog ken van vroeger, het gele sap daarvan werden wratten mee aangestipt, dan ontstond er ook een korstje na een tijdje. Dat viel er dan af tegen de tijd dat er weer nieuwe huid onder aangroeid was. Ik bedenk me nu dat daar ook een bijtende stof in gezeten moet hebben. Dan was de urine achteraf gezien toch een beter middeltje.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Constantia Oomen**08/09/2012 om 18:12 | [Bewerken](#)

Jan Willem, dank voor het uitgebreidere verslag. Maar ik begrijp het goed dat Rineke gewoon doorgaat met haar toko?

Nederland loopt dus achter met een middel dat in Amerika al 20 jaar verboden is, en recentelijk ook in Duitsland werd. Rineke heeft niet alleen een gat in de huid ontdekt, maar ook in de markt. Ik vermoed dat er een zwarte handel ontstaat (een middel had trouwens nog nooit eerder zo'n toepasselijke naam), omdat er veel wanhopige mensen zijn, zo iemand die jou aanklampte in de pauze. Dat is erg triest.

Het verbaast mij zeer dat Rineke haar verhaal blijft doen, en zo snel al na Tros Radar. Ze kan jou in de zaal zien zitten en als ze een beetje slim was geweest, had ze je herkend. Ze had kunnen weten dat je zou komen, omdat op internet te vinden is waar je woont en wie je bent, want je maakt daar geen geheim van.

Rineke zegt dat ze van mensen houdt, maar als dat echt zo is, had ze zich beter moeten verdiepen in de 'schoensmeer' die ze verkoopt (dure schoensmeer). Het fenomeen geld maakt altijd pijnlijk duidelijk hoe het met de ware morele inborst van iemand gesteld is.

Antoinette is haar seizoen weer sterk begonnen.

Het verbaast me dat je nog zo'n relatief mild stuk schrijft en dat je 'slechts' bescheiden, polsende vragen stelde toen je de kans had.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

t. van der sandt

11/09/2012 om 13:17 | [Bewerken](#)

Voor de duidelijkheid:

de ravage op de 3 foto's is door de (dus onbehandelde)kanker veroorzaakt? Of door de zalf en bleven die mensen, door therapeut aangespoord, net zolang doorsmeren tot op de kraterdiepte volgens afbeelding?

De zwarte kleur duidt op necrose, niet op de kleur van de zalf, neem ik aan.

TVDS

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

12/09/2012 om 09:31 | [Bewerken](#)

De ravage is veroorzaakt door de zalf. In feite veroorzaken de stoffen in de zalf, met name de Canadese bloedwortel en het zinkchloride, dat het weefsel tot een bepaalde diepte afsterft. Bij sommigen gaat het om zelfsmeeders, en bij anderen om personen die van een 'genezer' iets kregen. In het gelinkte stuk van McDaniel en Goldman staan plaatjes van hoe er eruit ziet als niet geheel verwijderde kanker langzaam teruggroeit, en hoeveel je dan moet verwijderen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Sasha

25/09/2012 om 15:05 | Bewerken

Het gebruik van zo'n soort zalf zou je verwachten in een cultuur dan wel tijdperk waar de wetenschap nog geen wortel heeft geschoten. Hoe is het überhaupt mogelijk dat mensen in Nederland zich laten ompraten tot het gebruik hiervan? dat is wat ik me namelijk afvraag.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Jan Willem Nienhuys**

25/09/2012 om 17:05 | Bewerken

Het antwoord op de vraag is dat er nu eenmaal in Nederland (elders ook) heel veel personen met heel rare ideeën rondlopen. Standaard onderdeel van die ideeën is een groot wantrouwen jegens 'gezag', het maakt eigenlijk niet uit of dat het gezag van de dokter is, of van de wetenschap in het algemeen of van de overheid. Bij wantrouwen tegen 'de dokter' kan ik me nog wel iets voorstellen, want in weerwil van de hoge status van artsen, blijken ze voor allerlei problemen geen oplossing te hebben, behalve dan 'u mankeert niets ernstigs / wij kunnen niks vinden / dit zal wel vanzelf overgaan / dit gaat niet over, maar we kunnen wel de pijn verminderen etc. etc.', en komen daar ook vaak eerlijk voor uit. Die staan dan meteen op achterstand ten opzichte van goeroes die met een flinke dosis zelfverzekerdheid en eenvoudige trucjes grote kennis voorwenden en voor alles een oplossing hebben.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)**Renate**

25/09/2012 om 19:54 | Bewerken

Voorts is er natuurlijk het idee dat alles wat natuurlijk is, beter is en het idee dat volkeren die dichter bij de natuur staan, de wijsheid in pacht hebben.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Sasha

03/10/2012 om 23:50 | Bewerken

Bedankt voor het antwoord Jan Willem, Renate.

Ik heb wel eens het idee dat bepaalde mensen denken dat medicijnen gefabriceerd worden uit duistere en onbekende stoffjes.

Maar veel medicijnen (zo niet het overgrote deel) worden van "natuurlijke" grondstoffen gemaakt. Door middel van extractie, synthese en semi-synthese. Het zijn enge woorden, maar het is niets dan wat het menselijk lichaam de gehele dag door doet. Fauna en flora zijn nog steeds de grootste grondstof leveranciers van medicijnen.

Waarom denkt men dan toch dat fabrikanten in een donker gebouw zitten knutselen met gepochte en duivelse kruiden, en dat de plant in de achtertuin beter is dan dezelfde plant die door de fabrikant is geëxtraheerd en gezuiverd?

Ligt het wellicht aan een gebrek aan voorlichting? Ik denk zelf van wel. Er is nog een hele grote slag te maken op het gebied van juiste voorlichting. Skepsis is een erg goed begin: het is onmisbaar in deze tijd.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Jan Willem Nienhuys

04/10/2012 om 15:07 | Bewerken

Als je kijkt naar wat er zoal aan complottheorieën circuleert zijn al die boze vermoedens een uiting van wantrouwen tegen gezag en macht in allerlei vorm. Hoe groter gezag of macht des te erger is het wantrouwen. Als je dus gaat benadrukken hoe knap en geavanceerd al die onderzoekers zijn, bereik je wellicht het tegenovergestelde: de toehoorders worden geconfronteerd met een hoeveel kennis en techniek die ze nooit zullen kunnen bevatten, en ze gaan nog harder luisteren naar goeroes met simpele oplossingen zoals natuur=goed, chemisch=slecht .

Dat wantrouwen jegens gezag (inclusief het enorme prestige van de wetenschap) is waarschijnlijk gebaseerd op negatieve persoonlijke ervaringen. Een arts die zegt: dit is niet ernstig of 'niets aan te doen' laat voor het gevoel van sommigen ze gewoon in de steek. Dan gaan ze naar een ander.

Misschien heb ik het ook wel mis.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Renate

05/10/2012 om 16:52 | [Bewerken](#)

Ik denk dat u daar wel eens gelijk in kunt hebben, meneer Nienhuys. Volgens mij heeft het weinig te maken met een gebrek aan voorlichting. Je kan voorlichten, zo veel je wil, maar als er andere mensen aankomen zetten met verhaaltjes over 'natuurlijk is beter' en andere onzin, dan wil men dat maar wat graag geloven. Hoe meer men de nadruk legt op autoriteit en gezag, hoe minder men geneigd is het een en ander te geloven.

Nog maar afgezien van het feit dat er genoeg mensen zijn die menen dat ze hun eigen werkelijkheid kunnen maken. (Onder invloed van boeken als 'The Secret' en dergelijke).

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Sasha

05/10/2012 om 17:11 | [Bewerken](#)

Wat me vooral opvalt is dat er maar weinig wetenschappers zich uitspreken om zulke theorieën voor eens en altijd de kop in te drukken. We zien nu dat de kwakzalvers, sjamanen, complottheoristen en wichelroedeloopers het podium voor zichzelf hebben opgeëist en daarmee een enorm groot publiek hebben bereikt, met name ook via Internet. Er is nauwelijks een tegengeluid, behalve vanuit de sceptische hoek. En wellicht Richard Dawkins. En dat vind ik wel jammer. Wat mij betreft mogen wetenschappers wat meer in de schijnwerpers staan, om al dit soort theorieën met de grond gelijk maken. Dat is wat ik bedoel met juiste voorlichting.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Sasha

05/10/2012 om 17:29 | [Bewerken](#)

Mijn excuses voor deze extra post.

Renate, met voorlichting bedoel ik eigenlijk: het wegnemen van onjuistheden. Onjuistheden ontstaan in de meeste gevallen door aannames en verkeerde informatie. Een groot deel is ook onwetendheid. Ik ben er stellig van overtuigd dat educatie dan wel voorlichting een rol kan spelen om het tij te keren.

Er bestaat een soort kloof tussen de burger en de beoefenaars van de wetenschappen. In die kloof bevinden zich de kwakzalvers, die op hun beurt een gemakkelijker aanspreekpunt zijn geworden voor de burgers die in wanhoop naar een oplossing zoeken voor hun ziekte of andere problemen. Die kloof lijkt steeds groter te worden, en als consequentie zullen het aantal kwakzalvers ook toenemen.

Hoe overbruggen we die kloof? hoe brengen we mensen weer in contact en hoe krijgen we het vertrouwen weer terug, zodat men niet hoeft uit te wijken naar alternatieve geneeswijzes?

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Renate

05/10/2012 om 19:17 | Bewerken

Oef, dat weet ik niet. Voor een deel gebruiken de kwakzalvers termen die ook door wetenschappers gebruikt worden, hoewel ze vaak geen idee hebben wat deze termen betekenen. Een bekend voorbeeld is kwantum, door de kwakzalvers over het algemeen geschreven als quantum. De gemiddelde luisteraar weet niet of nauwelijks wat dit begrip inhoudt en zo kan de kwakzalver dus zonder problemen allerlei onzin aan de man brengen. Vaak zijn het juist ook hoger opgeleide mensen die voor allerlei kwakzalverij vallen. Misschien komt dit wel omdat ze hun eigen kennis en met name hun vermogen om zin en onzin van elkaar te onderscheiden, overschatten. Veel lager opgeleiden weten dat er een kloof is tussen henzelf en de dokter. Ze zullen misschien niet alles voetstoots van hem aannemen, maar of deze mensen vaak een beroep doen op allerlei kwakzalvers weet ik niet. Ik denk dat het eerder misgaat bij de hoger opgeleiden. Die gaan zelf op zoek naar informatie op internet, zonder dat ze echt in staat zijn om het belang van deze informatie tegen elkaar af te wegen. Dan moet de dokter gaan uitleggen dat wat ze op internet hebben gelezen, niet klopt.

Er zijn genoeg wetenschappers die zich uitspreken tegen allerlei kwakzalverij en andere onzin, maar sommige onzin is ook zo ver gezocht dat wetenschappers niet meer de moeite willen nemen om het allemaal te weerleggen. Als ze dat wel doen, worden ze namelijk ook vaak gewoon niet geloofd. En natuurlijk zijn er altijd wetenschappers te vinden die allerlei onzin wel geloven.

Het probleem zit 'm niet in de hoeveelheid informatie, of de hoeveelheid voorlichting, maar meer in de vraag wat mensen willen geloven. De mensen worden vaak genoeg geconfronteerd met deskundigen die het niet met elkaar eens zijn en dan wordt het wel erg moeilijk om de juiste boodschap te brengen. Op internet is voor ieder standpunt wel een argument te vinden.

[Bewerken](#)

[Meer opties](#)

Hans

19/10/2012 om 14:24 | Bewerken

Ik denk persoonlijk dat ook angst als factor meespeelt. Als een arts eerlijk zegt dat er niets aan de hand is, of dat hij niets zinvols kan doen, of dat er sprake is van iets nog veel ergers, vervalt men in geloof, ofwel religieus geloof, en/of geloof in alternatieve "geneeswijzen". Of men is zelfs te bang om in eerste instantie een arts te raadplegen, bang voor een negatief uitvallende uitspraak, over iets dat tot pijn of ander ongemak leidt. Dan maar liever eerst zelf prutsen.

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Vippy

21/04/2013 om 20:41 | [Bewerken](#)

Deze website over MMS:

http://www.mmsnederland.nl/?s_page_id=410

Heeft nog allerlei leerzame proza, zie citaat hieronder.

"Verder wordt gewerkt met gedestilleerd water dat voor samenvoeging met het Natriumchloriet eerst geïtaliseerd wordt. Dat water bijzondere eigenschappen heeft is sinds het begin van de vorige eeuw al wel duidelijk. Wat de eigenschappen zijn en wat het kan doen beginnen we nu pas te begrijpen. Masuru Emoto toonde met zijn fotografie al aan dat water te programmeren is, dat het reageert op positieve of negatieve wenskracht en muziek. Het vitaliseren van het water zorgt ervoor dat het water zagezegd 'ontklonterd' en terugkeert tot haar authentieke drie kluster eenheid. Door dit ontklonteren wordt het water gemakkelijker door cellen opgenomen wat bevorderend kan werken."

[Bewerken](#)[Meer opties](#)

Reacties zijn gesloten.